

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મેસર્સ એસ્કોર્ટ્સ લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

કેન્દ્રીય આબકારી કમિશનર, દિલ્લી

૨૫ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૪

[ન્યાયમૂર્તિઓ એસ. એન. વરિયાવા અને જી. પી. માથુર]

કેન્દ્રીય આબકારી નિયમો, ૧૯૪૪:

નિયમ ૫૭સી-એક્સાઇઝ ડ્યુટી-અંતિમ ઉત્પાદન-ઈનપુટ પર એમઓડીવીએટી ક્રેડિટના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઈનપુટ્સ-આકારણી કરનાર ઉત્પાદિત ટ્રેક્ટર્સને હક અને પાર્ટ્સના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઈનપુટ્સ પર ચૂકવેલ ડ્યુટી-આ પાર્ટ્સને અધિસૂચના નંબર ૨૧૭૧૮૬-સીઈ તારીખ ૦૨/૪/૧૯૮૬ ના આધારે ડ્યુટીની ચુકવણી કર્યા વિના આકારણી

કરનારની અન્ય ફેક્ટરીમાં મંજૂરી આપવામાં આવી હતી-આ પાર્ટર્સનો ઉપયોગ ટ્રેક્ટર્સના ઉત્પાદન માટે કરવામાં આવ્યો હતો જેના પર ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવી હતી-એક્સાઇઝ વિભાગે ઇનપુટ્સ પર ચૂકવવામાં આવેલી ડ્યુટી પર એમઓડી વેટ ક્રેડિટનો ઇનકાર કર્યો હતો-માન્યતા:અંતિમ ઉત્પાદન એ ટ્રેક્ટર છે જ્યારે ભાગો મધ્યવર્તી ઉત્પાદનો છે-તેથી ભાગો અંતિમ ઉત્પાદનો નથી-તેથી, આવા કિસ્સાઓમાં નિયમ પડસી લાગુ પડતો નથી-માત્ર હકીકત એ છે કે ભાગો એક ફેક્ટરીમાંથી બીજી ફેક્ટરીમાં ક્લીયર કરવામાં આવ્યા હતા, કરદાતા ઉપરોક્ત સૂચના હેઠળ એમઓડી વેટ ક્રેડિટનો દાવો કરવાથી વંચિત રહેશે નહીં-જો કે, ખુદ્દા બજારમાં વેચાયેલા ભાગો અને/અથવા ટ્રેક્ટરના ઉત્પાદન માટે ઉપયોગમાં લેવાતા ભાગો કે જેના પર કોઈ ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવતી નથી, તો ઉપરોક્ત સૂચનાનો લાભ ઉપલબ્ધ ન પાડા હોય.

અપીલકર્તા-આકારણી કરનાર ટ્રેક્ટરના ઉત્પાદક હતા અને ભાગોના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઇનપુટ્સ પર કરો ચૂકવતા હતા. ત્યારબાદ આ ભાગોને અધિસૂચના નંબર ૨૧૭/૮૬-CE તારીખ ૦૨/૦૪/૧૯૮૬ ના આધારે કરની ચુકવણી કર્યા વિના અપીલકર્તાની અન્ય ફેક્ટરીમાં મોકલી દેવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ ભાગોનો ઉપયોગ ટ્રેક્ટરના ઉત્પાદન માટે કરવામાં આવતો હતો જેના પર ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવતી હતી.

સામાવાળાએ આ આધાર પર કારણદર્શક નોટિસ જારી કરી હતી કે એમઓડીવી એટી ક્રેડિટ અંતિમ માલ તરીકે સ્વીકાર્ય નથી એટલે કે, ભાગો ઝ્યુટીની ચુકવણી વિના ક્લીયર કરવામાં આવ્યા હતા. અપીલકર્તાએ દાવો કર્યો હતો કે અંતિમ ઉત્પાદનો ભાગો નહીં પરંતુ ટ્રેક્ટર્સ હતા. અપીલકર્તાએ વધુમાં દાવો કર્યો હતો કે ટ્રેક્ટર પર ઝ્યુટી ચૂકવવામાં આવી રહી હતી અને તેથી એમ. ઓ. ડી. વી. એ. ટી. ક્રેડિટ ઉપરોક્ત સૂચના હેઠળ ઉપલબ્ધ હતી. સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તાનો દાવો ફગાવી દીધો હતો. તેથી અપીલો દાખલ કરવામાં આવી છે.

અપીલને મંજૂરી આપતા, અદાલતે

ઠેરવ્યું: ૧. ૦૨/૦૪/૧૯૮૬ તારીખની સૂચના નંબર ૨૧૭/૮૬-**CE** માં દર્શાવે છે કે ઇનપુટ્સનો ઉપયોગ ઉત્પાદનના કારખાનામાં અથવા તે જ ઉત્પાદકની અન્ય કોઈપણ કારખાનામાં થઈ શકે છે. આમ માત્ર એટલા માટે કે ભાગો અપીલકર્તાની એક ફેક્ટરીમાંથી બીજી ફેક્ટરીમાં ક્લીયર કરવામાં આવે છે, તે ભાગોને અંતિમ ઉત્પાદન બનાવતા નથી. [૮૯૦-**B**; ૮૯૧-**G**]

૨. સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ રૂલ્સ, ૧૯૪૪નો નિયમ ૫૭ડી (૨) દર્શાવે છે કે અંતિમ ઉત્પાદનના ઉત્પાદનમાં મધ્યવર્તી ઉત્પાદન પણ અસ્તિત્વમાં આવી

શકે છે. આમ એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં મધ્યવર્તી ઉત્પાદન અસ્તિત્વમાં આવે છે, ભલે તે મધ્યવર્તી ઉત્પાદન પર કોઈ ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવી ન હોય કારણ કે તેને સમગ્ર ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે અથવા તે ડ્યુટીનો શૂન્ય દર વસૂલવામાં આવે છે, જ્યાં સુધી અંતિમ ઉત્પાદન પર ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવે ત્યાં સુધી ક્રેડિટની મંજૂરી આપવામાં આવશે. [૮૯૨-સી-ડી]

૩.૧. અપીલકર્તા જેવા ઉત્પાદકોના કિસ્સામાં અંતિમ ઉત્પાદન ટ્રેક્ટર છે. મધ્યવર્તી ઉત્પાદન એવા ભાગો હશે જે ટ્રેક્ટરમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે બનાવવામાં આવે છે. આવા કિસ્સામાં ભાગો અંતિમ ઉત્પાદનો નહીં હોય. આમ નિયમ પઞ્ચી લાગુ થશે નહીં. માત્ર હકીકત એ છે કે ભાગો અપીલકર્તાની એક ફેક્ટરીમાંથી અપીલકર્તાની બીજી ફેક્ટરીમાં ક્લીયર કરવામાં આવે છે, તે અપીલકર્તાને અધિસૂચના નંબર ૨૧૭/૮૬-CE તારીખ ૦૨/૦૪/૧૯૮૬ ના લાભનો દાવો કરવાથી વંચિત કરશે નહીં. [૮૯૨-ડી-ઈ]

સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝના કલેક્ટર વિ. હિન્દુસ્તાન સેનિટરીવેર એન્ડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ, (૨૦૦૨) ૧૪૫ ELT ૩ SC, પર આધાર રાખ્યો હતો.

૩.૨. અપીલકર્તા પાર્સના ઉત્પાદન માટે ઉપયોગમાં લેવાતા ઈનપુટ્સ માટે ચૂકવવામાં આવતી ફરજો પર એમ. ઓ. ડી. વાય. એ. ટી. ક્રેડિટ મેળવવા

માટે હકદાર રહેશે, જ્યાં સુધી પાર્સનો ઉપયોગ ટ્રેક્ટર્સના ઉત્પાદનમાં થાય છે જેના પર ફરજો ચૂકવવામાં આવે છે. જો કે, ખુદા બજારમાં વેચાતા ભાગો અને/અથવા ટ્રેક્ટરના ઉત્પાદન માટે ઉપયોગમાં લેવાતા ભાગો કે જેના પર કોઈ ક્યુટી ચૂકવવામાં આવતી નથી, તેના સંદર્ભમાં અધિસૂચના નંબર ૨૧૭/૮૬-**CE** તારીખ ૨-૪-૧૯૮૬ નો લાભ ઉપલબ્ધ ન પણ હોઈ શકે. [૮૯૩-એ-બી]

દીવાની અપીલીય હકૂમત: દીવાની અપીલ નંબર ૬૯૦૯-૬૯૧૨/૨૦૦૩.

એ. નં. ઈ/૨૦૬, ૧૬૪૮-૪૯/૯૫-NB અને ઈ/૨૪૪/૯૬-NB એફ ઓ નંબરમાં. A/I ૪૨-૧૪૫/૨૦૦૩-NB (C)માં સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ, નવી દિલ્હીના તારીખ ૧૭/૦૩/૨૦૦૩ ના રોજના ચુકાદા અને આદેશમાંથી .

અપીલકર્તા તરફે વી. લક્ષ્મીકુમારન, આલોક યાદવ અને રાજેશ કુમાર.

સામાવાળા તરફે ટી. એલ. વી. ઐયર, સંજીવ સેન, પી. પરમેસ્વરન અને બી. કૃષ્ણ પ્રસાદ.

અદાલતનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તી એસ. એન. પરિયાવાએ આપ્યો હતો.

આ અપીલો કસ્ટમ્સ એક્સાઈઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલ (ટૂંકમાં CEGAT) દ્વારા ૧૭મી માર્ચ, ૨૦૦૩ના રોજ પસાર કરાયેલા ચુકાદા સામે છે. ટૂંકમાં જણાવેલી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

અપીલકર્તાઓ ટ્રેક્ટર્સના ઉત્પાદક છે. તેઓ ભાગોના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઈનપુટ્સ પર ચૂકવવામાં આવતી ફરજોના સંદર્ભમાં મોડવેટ ક્રેડિટ આપે છે. તે ભાગો પછી ૨જી એપ્રિલ, ૧૯૮૬ની સૂચના નંબર ૨૧૭/૮૬-CE ના આધારે, ફરજની ચુકવણી કર્યા વિના, અપીલકર્તાઓની અન્ય ફેક્ટરીમાં મોકલી દેવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ ભાગોનો ઉપયોગ ટ્રેક્ટરના ઉત્પાદન માટે કરવામાં આવતો હતો જેના પર ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવતી હતી.

સામાવાળાએ આ આધાર પર કારણદર્શક નોટિસ જારી કરી હતી કે એમઓડીવીએટી ક્રેડિટ અંતિમ માલ તરીકે સ્વીકાર્ય નથી, એટલે કે ભાગો ફરજ ચૂકવ્યા વિના કલીયર કરવામાં આવ્યા હતા. અપીલકર્તાઓએ દાવો કર્યો હતો કે અંતિમ ઉત્પાદનો ભાગો નહીં પરંતુ ટ્રેક્ટર્સ હતા. અપીલકર્તાઓએ દાવો કર્યો હતો કે ટ્રેક્ટર પર ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવી રહી હતી અને તેથી, એમઓડીવીએટી ક્રેડિટ

૨જી એપ્રિલ, ૧૯૮૬ના રોજ જાહેરનામા નંબર ૨૧૭/૮૬-CE હેઠળ ઉપલબ્ધ હતી.

અપીલકર્તાઓ દ્વારા આપવામાં આવેલ ખુલાસો સ્વીકારવામાં આવ્યો ન હતો. તેથી અપીલકર્તાઓએ CEGAT સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી. વિવાદિત ચુકાદા દ્વારા, સીઈજીએટીએ એવું માન્યું છે કે, ભાગો ફેક્ટરીમાંથી ક્લીયર કરવામાં આવે છે જ્યાં તેઓ બનાવવામાં આવે છે અને અપીલકર્તાઓની અન્ય ફેક્ટરીમાં જાય છે જે અલગ પરિસરમાં સ્થિત છે અને કેન્દ્રીય આબકારી કાયદા હેઠળ અલગથી નોંધાયેલ છે, તેથી તૈયાર ઉત્પાદનો ભાગો છે. સી. ઈ. જી. એ. ટી. એ એવું માન્યું છે કે ભાગો પર કોઈ ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવી ન હોવાથી મોડવેટ ક્રેડિટ ઉપલબ્ધ ન હતી.

આ તબક્કે, કેન્દ્રીય આબકારી નિયમો, ૧૯૪૪ના સંબંધિત નિયમો અને ૨જી એપ્રિલ, ૧૯૮૬ના જાહેરનામા નંબર ૨૧૭/૮૬-CE ના સંબંધિત ભાગની નોંધ લઈ શકાય છે. નિયમો ૫૭એ, ૫૭સી અને ૫૭ડી નીચે મુજબ છે:

"૫૭એ. લાગુ પડવાની ક્ષમતા. - (૧) આ કલમની જોગવાઈઓ, કસ્ટમ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૭૫ (૫૧/૧૯૭૫) ની કલમ ૩ હેઠળ કોઈ પણ એક્સાઈઝ ડ્યુટી અથવા વધારાની ડ્યુટી ક્રેડિટ કરવાની મંજૂરી આપવાના હેતુથી, કેન્દ્ર

સરકાર સત્તાવાર રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા સ્પષ્ટ કરે તે રીતે તૈયાર એક્સાઈઝેબલ માલસામાનને લાગુ પડશે, જે ઉપરોક્ત અંતિમ ઉત્પાદનોના ઉત્પાદનમાં અથવા તેના સંબંધમાં વપરાતા માલસામાન પર ચૂકવવામાં આવે છે (ત્યારબાદ તેને "ઈનપુટ્સ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે). અને આ કલમની જોગવાઈઓ અને સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરી શકાય તેવી શરતો અને પ્રતિબંધોને આધીન રહીને, અધિનિયમ હેઠળ અથવા ઉપરોક્ત સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરી શકાય તેવા અન્ય કોઈ અધિનિયમ હેઠળ, અંતિમ ઉત્પાદનો પર વસૂલવામાં આવતી આબકારી જકાતની ચુકવણી માટે આ રીતે મંજૂર કરાયેલ ધિરાણનો ઉપયોગ કરવા માટે:

પરંતુ કેન્દ્ર સરકાર એવી ચીજવસ્તુઓ અથવા માલના વર્ગોનો ઉલ્લેખ કરી શકે છે કે જેના સંબંધમાં નિર્દિષ્ટ ફરજની ક્રેડિટ પ્રતિબંધિત થઈ શકે છે.

સમજૂતી. – આ નિયમના હેતુઓ માટે, "ઈનપુટ્સ"

સમાવેશ થાય છે –

(ક) અંતિમ ઉત્પાદનોના ઉત્પાદનમાં અથવા તેના સંબંધમાં ઉત્પાદનના કારખાનામાં ઉત્પાદિત અને ઉપયોગમાં લેવાતા ઈનપુટ્સ;

(બી) પેઈન્ટ અને પેકેજિંગ સામગ્રી, અને

(સી) ઇંધણ તરીકે ઉપયોગમાં લેવાતા ઇનપુટ્સ,

પરંતુ તેમાં સમાવેશ થતો નથી

.....

.....

પૃષ્ઠી. જો અંતિમ ઉત્પાદનોને મુક્તિ આપવામાં આવે તો ફરજની ક્રેડિટને મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. – અંતિમ ઉત્પાદનના ઉત્પાદકમાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઇનપુટ્સ (મુક્ત વેપાર ક્ષેત્રના એકમ અથવા સો ટકા નિકાસ-લક્ષી એકમ સિવાય) પર ચૂકવવામાં આવેલી ચોક્કસ ફરજની કોઈ ક્રેડિટને મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં, જો અંતિમ ઉત્પાદન તેના પર વસૂલવામાં આવતી એક્સાઈઝ ડ્યુટીમાંથી મુક્ત હોય અથવા શૂન્ય દરથી વસૂલવામાં આવે.

પૃષ્ઠ D. ફરજની શાખને અમુક સંજોગોમાં નકારી ન શકાય અથવા તેમાં ફેરફાર ન કરવો. – (૧) કોઈપણ ઇનપુટ્સના સંદર્ભમાં મંજૂર કરાયેલ ચોક્કસ ડ્યુટીનું ક્રેડિટ એ આધાર પર નકારવામાં આવશે નહીં કે તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવશે નહીં કે ઇનપુટ્સનો ભાગ અંતિમ ઉત્પાદનના ઉત્પાદન દરમિયાન ઉદ્ભવતા કોઈપણ કચરો, કચરો અથવા પેટા-ઉત્પાદનમાં સમાયેલો છે, અથવા અંતિમ ઉત્પાદનના ઉત્પાદનમાં અથવા તેના સંબંધમાં ઇનપુટ્સ નકામા

બની ગયા છે, પછી ભલે તે કચરો, કચરો અથવા પેટા-ઉત્પાદન તેના પર વસૂલવામાં આવતી એક્સાઇઝની સમગ્ર ડ્યુટીમાંથી મુક્ત હોય કે નહીં અથવા શૂન્ય દરથી વસૂલવામાં આવે અથવા નિયમ પૂર્વે હેઠળ અંતિમ ઉત્પાદન તરીકે નિર્દિષ્ટ ન હોય.

(૨) કોઈપણ ઇનપુટ્સના સંદર્ભમાં મંજૂર કરાયેલ ચોક્કસ ડ્યુટીનો ક્રેડિટ એ આધાર પર નકારવામાં આવશે નહીં કે તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવશે નહીં કે કોઈ પણ મધ્યવર્તી ઉત્પાદનો અંતિમ ઉત્પાદનના ઉત્પાદન દરમિયાન અસ્તિત્વમાં આવ્યા છે અને આવા મધ્યવર્તી ઉત્પાદનોને હાલમાં તેના પર વસૂલવામાં આવતી અથવા શૂન્ય દરથી વસૂલવામાં આવતી એક્સાઇઝ ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે:

જો કે આવા મધ્યવર્તી ઉત્પાદનો

(ક) ઉત્પાદન કારખાનાની અંદર અંતિમ ઉત્પાદનના ઉત્પાદનમાં (મુક્ત વેપાર ક્ષેત્રના એકમ અથવા સો ટકા નિકાસ-લક્ષી એકમ સિવાય) જેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, જેના પર આબકારી જકાત સંપૂર્ણ કે આંશિક રીતે વસૂલવામાં આવે છે; અને

(બી) નિયમ ૫૭ એ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી સૂચના હેઠળ ઇનપુટ્સ તરીકે અથવા અંતિમ ઉત્પાદન તરીકે નિર્દિષ્ટ.

૨જી એપ્રિલ, ૧૯૮૬ના જાહેરનામા નંબર ૨૧૭/૮૬-CE નો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ છે:

"ઇનપુટ્સ:કેપિટલ વપરાશને મુક્તિ આપવામાં આવી છે.

૨૧૭/૮૬-CE, તારીખ ૦૨/૦૪/૧૯૮૬, ૧૨/૮૭-CE દ્વારા સુધારેલ, તારીખ ૨૩/૦૧/૧૯૮૭ (અમલમાં આવ્યા તારીખ ૧૦/૦૨/૧૯૮૭), ૮૨/૮૭-CE, તારીખ ૧. ૩. ૧૯૮૭, ૨૦૪/૮૭-CE, તારીખ ૦૯/૦૯/૧૯૮૭ ૦૧/૧૦/૧૯૮૭), ૯૭/૮૯-CE, તારીખ ૦૧/૦૩/૧૯૮૯, ૧૪૬/૯૦-CE, તારીખ ૧૭/૦૯/૧૯૯૦, ૭૯/૯૧-CE, તારીખ ૨૫/૦૭/૧૯૯૧, ૩૩/૯૨-CE, તારીખ ૦૧/૦૩/૧૯૯૨:સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ રૂલ્સ, ૧૯૪૪ના નિયમ ૮ના પેટા-નિયમ (I) દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને, કેન્દ્ર સરકાર અહીં કોષ્ટકની કોલમ (૨) માં ઉલ્લેખિત ચીજવસ્તુઓને મુક્તિ આપે છે, જે ફેક્ટરીમાં ઉત્પાદિત થાય છે અને ઉત્પાદનની ફેક્ટરીમાં અથવા તે જ ઉત્પાદકની અન્ય કોઈપણ ફેક્ટરીમાં, ઉપરોક્ત કોષ્ટકની કોલમ (૩) માં નિર્દિષ્ટ

અંતિમ ઉત્પાદનોના ઉત્પાદનના સંબંધમાં અથવા તેના સંબંધમાં ઉપયોગમાં લેવાય છે. (૫/૧૯૮૬):

પરંતુ આ જાહેરનામામાં સમાવિષ્ટ કંઈપણ અંતિમ ઉત્પાદનોના ઉત્પાદનમાં અથવા તેના સંબંધમાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઇનપુટ્સને લાગુ પડશે નહીં (મુક્ત વેપાર ક્ષેત્રમાં અથવા ૧૦૦% નિકાસ લક્ષી એકમમાં એકમને મંજૂરી આપવામાં આવે તે સિવાય), જેને તેના પર વસૂલવામાં આવતી એક્સાઈઝ ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે અથવા "શૂન્ય" તરીકે વસૂલવામાં આવે છે.

ફરજનો દર:

વધુમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જ્યાં માલનો આવો ઉપયોગ ઉત્પાદકની ફેક્ટરીમાં થાય છે, જે તેના ફેક્ટરીથી અલગ હોય, જ્યાં માલનું ઉત્પાદન કરવામાં આવ્યું હોય, તો આ જાહેરનામામાં સમાવિષ્ટ મુક્તિ કેન્દ્રીય આબકારી નિયમો, ૧૯૪૪ના પ્રકરણ Xમાં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાના પાલનને આધિન માન્ય રહેશે.

ટેબલ

એસ. નં.	ઈનપુટ્સનું વર્ણન	અંતિમ ઉત્પાદનોનું વર્ણન
------------	------------------	-------------------------

(૧)

(૨)

(૩)

૧. પ્રકરણો
૨,૩,૪,૫,૭,૮,૯,૧૧,૧૩,
૧૪,૧૫,૧૬,૧૭,૧૮,૧૯,૨૦,
૨૧,૨૨,૨૩,૨૪,૨૫,૨૬,૨૭,
૨૮,૩૦,૩૧,૩૨,૩૩,૩૪,
૩૫,૩૬,૩૭,૩૮,૩૯,૪૦,૪૧,
૪૨,૪૩,૪૪,૪૫,૪૬,૪૭,
૪૮,૪૯,૫૦,૫૧,૫૨,૫૩,
૫૪,૫૫,૫૬,૫૭,૫૮,૫૯,૬૦,
૬૧,૬૨,૬૩,૬૪,૬૫,૬૬,૬૭,
૬૮,૬૯,૭૦,૭૧,૭૨,૭૩,
૭૪,૭૫,૭૬,૭૭,૭૮,૭૯,૮૦
ના કોઈપણ શીર્ષકો હેઠળ
વર્ગીકૃત કરી શકાય તેવી
વસ્તુઓ ,
૮૧,૮૨,૮૩,૮૪,૮૫,૮૬,૮૭,
૮૮,૮૯,૯૦,૯૧,૯૨,૯૩,
૯૪,૯૫ અથવા ૯૬ [સેન્ટ્રલ
એક્સાઈઝ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૮૫
(૧૯૮૬નો ૫) ની
અનુસૂચિની હેડિંગ નંબર ૩૬.
૦૫ અથવા ૩૭ ૦૬ હેઠળ
આવતા લોકો સિવાય]

પ્રકરણો
૨,૩,૪,૫,૭,૮,૯,૧૧,૧૩,૧૪,
૧૫,૧૬,૧૭,૧૮,૧૯,૨૦,૨૧,
૨૨,૨૩,૨૪,૨૫,૨૬,૨૭,૨૮,૨૯,
૩૦,૩૧,૩૨,૩૩,૩૪,૩૫,૩૬,૩૭,
૩૮,૩૯,૪૦,૪૧,૪૨,૪૩,૪૪,
૪૫,૪૬,૪૭,૪૮,૪૯,૫૦,૫૧,
૫૨,૫૩,૫૪,૫૫,૫૬,૫૭,૫૮,૫૯,
૬૦,૬૧,૬૨,૬૩,૬૪,૬૫,૬૬,
૬૭,૬૮,૬૯,૭૦,૭૧,૭૨,૭૩,
૭૪,૭૫,૭૬,૭૭,૭૮,૭૯,૮૦
ના કોઈપણ શીર્ષકો હેઠળ
વર્ગીકૃત કરી શકાય તેવી વસ્તુઓ ,
૭૯,૮૦,૮૧,૮૨,૮૩,૮૪,૮૫,
૮૬,૮૭,૮૮,૮૯,૯૦,૯૧,૯૨,
૯૩,૯૪,૯૫ અથવા ૯૬
[શીર્ષક નંબર ૩૬. ૦૫,૩૭
૦૬,૫૪. ૦૮,૫૪. ૦૯,૫૪.
૧૦,૫૪. ૧૧,૫૪.
૧૨,૫૫૦૪,૫૫૦૫,૫૫૦૬,૫૫૦૭,
૫૫૦૮,૫૫૦૯,૫૫૧૦,૫૫૧૧
અથવા ૫૫૧૨ હેઠળ
આવતા લોકો સિવાય. સેન્ટ્રલ
એક્સાઈઝ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૮૫
(૧૯૮૬નો ૫) ની અનુસૂચિ

(મહત્વ દર્શાવાયું)

તે સામાવાળાની દલીલ છે, જેને CEGAT દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી છે, કે નિયમ ૫૭ C લાગુ થશે કારણ કે ભાગો ડ્યુટીની ચુકવણી વિના એક ફેક્ટરીમાંથી બીજી ફેક્ટરીમાં ક્લીયર કરવામાં આવે છે. અમારા મતે, આ તર્ક સ્વીકારી શકાતો નથી. અહીં ઉપર દર્શાવેલ સૂચનાનો રેખાંકિત ભાગ દર્શાવે છે કે ઇનપુટ્સનો ઉપયોગ ઉત્પાદનના કારખાનામાં અથવા તે જ ઉત્પાદકની અન્ય કોઈપણ કારખાનામાં થઈ શકે છે. આમ માત્ર એટલા માટે કે ભાગોને અપીલકર્તાઓની એક ફેક્ટરીમાંથી બીજી ફેક્ટરીમાં ક્લીયર કરવામાં આવે છે, તે ભાગોને અંતિમ ઉત્પાદન નથી બનાવતા. તે વાતને નકારી શકાય નહીં કે જે ભાગો ડ્યુટી ચૂકવેલા ઇનપુટ્સમાંથી બનાવવામાં આવે છે, તેનો ઉપયોગ ટ્રેક્ટર્સના ઉત્પાદનમાં થાય છે અને તે ડ્યુટી ટ્રેક્ટર્સ પર ચૂકવવામાં આવે છે.

શ્રી લક્ષ્મીકુમારને ખૂબ જ વાજબી રીતે સ્વીકાર્યું હતું કે એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં ભાગો ખુદા બજારમાં વેચાણ માટે મંજૂરી આપવામાં આવે છે અથવા એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં ભાગોનો ઉપયોગ નાના ટ્રેક્ટર્સના ઉત્પાદન માટે કરવામાં આવે છે, જેના પર કોઈ ફરજ ચૂકવવામાં આવતી નથી, અપીલકર્તાઓએ કોઈ મોડેલ કેડિટનો દાવો કર્યો નથી અને કર્યો નથી. તેઓ જણાવે છે અને તે નકારી શકાય તેમ નથી કે આવા ભાગોના સંદર્ભમાં અલગ રજિસ્ટર જાળવવામાં આવ્યા છે.

તે જોવાનું છે કે સૂચના અને નિયમોનો સંપૂર્ણ હેતુ ફરજની ચુકવણીની પ્રક્રિયાને સુવ્યવસ્થિત કરવાનો અને જો ઇનપુટ્સ અને તૈયાર માલ બંને પર ફરજો લાદવામાં આવે તો તેની વ્યાપક અસરને અટકાવવાનો છે. નિયમ ૫૭ D (૨), જે અહીં ઉપર કાઢવામાં આવ્યો છે, તે દર્શાવે છે કે અંતિમ ઉત્પાદનના ઉત્પાદનમાં મધ્યવર્તી ઉત્પાદન પણ અસ્તિત્વમાં આવી શકે છે. આમ, એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં મધ્યવર્તી ઉત્પાદન અસ્તિત્વમાં આવે છે, ભલે તે મધ્યવર્તી ઉત્પાદન પર કોઈ ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવી ન હોય કારણ કે તેને સમગ્ર ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે અથવા તે ડ્યુટીનો શૂન્ય દર વસૂલવામાં આવે છે, જ્યાં સુધી અંતિમ ઉત્પાદન પર ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવે ત્યાં સુધી ક્રેડિટની મંજૂરી આપવામાં આવશે.

અપીલકર્તાઓ જેવા ઉત્પાદકોના કિસ્સામાં અંતિમ ઉત્પાદન ટ્રેક્ટર છે. મધ્યવર્તી ઉત્પાદન એવા ભાગો હશે જે ટ્રેક્ટરમાં ઉપયોગમાં લેવા માટે બનાવવામાં આવે છે. આવા કિસ્સામાં ભાગો અંતિમ ઉત્પાદન નહીં હોય. આમ નિયમ ૫૭સી લાગુ થશે નહીં. માત્ર હકીકત એ છે કે ભાગોને અપીલકર્તાઓની એક ફેક્ટરીમાંથી અપીલકર્તાઓની બીજી ફેક્ટરીમાં કલીયર કરવામાં આવે છે, તે અપીલકર્તાઓને ૨જી એપ્રિલ, ૧૯૮૬ની સૂચના નંબર ૨૧૭/૮૬-CE નો લાભ લેવાથી વંચિત નહીં કરે. ઉપર જણાવ્યા મુજબ, સૂચના પોતે જ સ્પષ્ટ કરે

છે કે ઇનપુટ્સનો ઉપયોગ ઉત્પાદનના કારખાનામાં અથવા તે જ ઉત્પાદકની અન્ય કોઈપણ કારખાનામાં થઈ શકે છે.

શ્રી લક્ષ્મીકુમારને કેન્દ્રીય આબકારી કલેક્ટર, નવી દિલ્હી વિ. ના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો. હિન્દુસ્તાન સેનિટરીવેર એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝે ૨૦૦૨ (૧૪૫) ઇ. એલ. ટી. ૩ (એસ. સી.) માં અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં આ જ જાહેરનામાના સંદર્ભમાં, આ અદાલતે એવું માન્યું છે કે જ્યાં સુધી અંતિમ ઉત્પાદન પર ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવે છે, ત્યાં સુધી મધ્યવર્તી ઉત્પાદન પર ડ્યુટી ચૂકવવામાં આવી ન હતી તે માત્ર હકીકત ઉત્પાદકને ૨જી એપ્રિલ, ૧૯૮૬ના જાહેરનામા નંબર ૨૧૭/૮૬-CE ના લાભથી વંચિત નહીં કરે. તે કિસ્સામાં, ઇનપુટ પ્લાસ્ટર ઓફ પેરિસ ^{૬૬} મધ્યવર્તી ઉત્પાદન પ્લાસ્ટર ઓફ પેરિસમાંથી બનેલા મોલ્ડ હતા, અંતિમ ઉત્પાદન સેનિટરી વેર હતું. અમારા મતે, તે કેસની હકીકતો વર્તમાન કેસની હકીકતો જેવી જ છે. તેમાં નિર્ધારિત ગુણોત્તર આ કેસને સંપૂર્ણપણે લાગુ પડે છે. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે વિવાદિત ચુકાદા અને કેન્દ્રીય આબકારી કમિશનરના આદેશને બાજુ પર મૂકીએ છીએ. એવું માનવામાં આવે છે કે અપીલકર્તાઓ પાર્સના ઉત્પાદન માટે ઉપયોગમાં લેવાતા ઇનપુટ્સ માટે ચૂકવવામાં આવતી ફરજો પર મોડવેટ ક્રેડિટ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે, જ્યાં સુધી પાર્સનો ઉપયોગ ટ્રેક્ટર્સના ઉત્પાદનમાં થાય છે જેના પર ફરજો ચૂકવવામાં આવે છે. અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે જે ભાગો

ખુદ્ધા બજારમાં વેચાય છે અને/અથવા ટ્રેક્ટરના ઉત્પાદન માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે જેના પર કોઈ ક્યુટી ચૂકવવામાં આવતી નથી, તેના સંદર્ભમાં રજી એપ્રિલ, ૧૯૮૬ના જાહેરનામા નંબર ૨૧૭/૮૬-CE નો લાભ ઉપલબ્ધ ન પાછા હોય.

આમ અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ રહેશે નહીં.

વી. એસ. એસ.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.